

Att magasinera ett liv och att leva som längs en resa

I Volvo mellan residencyn och flyttlådor

2017 – året som ska levas utomlands. Året då Henrik Ibsens hus och hemstad i Norge får ett årslångt besök av en svenska. Av mig, mottagare av årets "konstnarstipend, med opphold i Skien".

Det är som en saga, detta kommande Ibsen-år. En saga, ett äventyr, en fin utmärkelse och en både krävande och givande form av arbetsomständighet, som mycket bra sätter fingret på ett av samtidskonstnärens många dilemman och utmaningar – att leva och verka som konstnär utan att kompromissa för mycket med livet självt.

Och nu är det alltså dags. Dags att packa, planera och logistiskt förflytta denna levande konstverksamhet som min pappa gärna benämner som ett rörligt "kaos", till Norge. Och nej, kaos är det sista det är. Det bara ser så ut, inför andra. Inför ögon som inte ser på kaos med genomträngande nyfikenhet. I själva verket är det nämligen en komprimerad verkstad, ett materialförråd, en samlargömma och ett sätt att tänka, leva och jobba – där allt måste höras ihop, finnas nära, vara översiktligt, nåbart och transporterbart. Bakluckan har därför blivit ett avgörande mått för såväl bohag som mdf-skivor och diverse material till utställningsbyggen.

Det vore fel att hävda att detta är en hållbar livsstil. Nej, möjligheterna som stipendievistelser och utställningsmöjligheter ger, kostar. Sociala relationer, stabilitet, viss trygghet och långsiktiga livsplaner. Bagageluckan kompenserar knappast för allt detta, men påminner däremot mycket konkret om det konstnärliga arbetets meningsfullhet. Allt det så viktiga som gång efter annan orkar och vill underordna sig detta kall. Ett konstens kall med svårstoppad inre pilot som kör Volvo och ägnar sig åt poetisk tankeverksamhet och praktisk millimeterprecision – oavsett var livet behöver förflytta sig, jobba, ställa ut och verka – i egenskap av konstnär.

Tacksamt nog, tänker jag, har jag en konstnärläggning som oavsett var jag befinner mig håller det konstnärliga arbetet levande, vilket är en förenklande omständighet för att det ska vara meningsfullt att ens söka ett residency. Jag är dock dålig på balansen. Den mellan livet och konsten. Det märks dock aldrig i vare sig ett CV eller på ett residency. Bara efteråt, när hela ens värld tycks gå ner för landning och det självvalda levnadsmönstret krockar med det mera inrutade vardagslivet, där ett residency tenderar att betraktas som undantag från livet. Likt världsfrånvända parenteser, eller livsbubblor som inte känns begripliga för ögon och liv som inte drivs av samma kall.

Det är synd. För det är trots allt på residencies som konstnären får sina önskningar uppfyllda. Där finns de fantastiska ateljéerna, tiden och friheten att på riktigt prioritera det konstnärliga arbetet, utan att behöva köpslå sin tid gentemot exempelvis brödjobb. Det är därför ett årslångt residency blir både fantastiskt och märkligt livsbubblig.

Väl på plats finns nämligen inga uttalade yttre krav, bortom konsten. Dagarna är som tillgångar att förvalta, snarare än scheman att följa. Tiden tycks både långsammare och intensivare och full koncentration råder, både dagtid och kvällstid om så vill. Ja, till och med platsen är ny, och inför kroppen och huvudet påbörjar livet varje gång ett slags nytt

skede. En omstart på konstens villkor, med allt vad det innebär att hänge sig konstnärliga processer. Och det i kombination med de omställningar som platsbyten alltid medför.

Här, om någonstans krävs ett mål och en mening som ur ingenting lyckas upphöja det som sker just där och då till viktigast i världen. Ja, meningsfullt nog att bli ens hela liv. Liv och vardag, inom ramarna för den aktuella platsen.

365 dagar är just därför en möjlighet att leva både upp, och in i, en dröm. En dröm så viktig och härlig att den riskerar att återse sitt magasinerade liv – snuvad på känslan av att komma hem. Och medan konstens processer utvecklas på bortaplan undrar svärmor och syskon när lugnet ska komma. När boet ska fastställas, geografiskt, och på riktigt stadgas till ett liv med vardag och rutiner. Ja, kanske rentav familj. Men konsten kallar vidare. Mål och mening finns just nu längs vägen! Och visst är vägen både slitsam och fantastiskt prövande. Och visst är det med stor tacksamhet som jag mottager detta privilegium, javisst! Närmast att betrakta som en medalj. En symbolisk belöning, värd så mycket mer än sitt materiella dagsfärska värde.

Karin Boye lär le från sin himmel när jag från förarsätet vill citera hennes klassiska rader om mål och mening – och därtill översätta dem till en konstnärs symbolik; *arbetet* kontra *resultatet*. Arbetet som ett sätt att både röra sig mot målet och att hänge sig vägen dit. Den medföljande kaosiga livsstilen får helt enkelt vara *meningen* som gör både *vägen* och de kortsiktiga *målen* värda sitt pris.

Slutligen undrar du kanske över livet som inte rymdes i bagageluckan. Var finns det? Jo, det står parkerat som kartongtravar hos min morbror. Innehållandes allt som livet samlat på sig, behövt och älskat, av både nostalgiska och konstnärliga skäl. Märkta med motstridiga rubriker och en numera glömd ordning.

Så där står alltså livet pausat i staplar tills ... ja, tills livet kan och vill landa på riktigt. Om det (alls) kommer ... vill ... kan, just det.

Text och foto: Cecilia Hultman
Volym 2017-02-12